

Vaš prijateljček.

Dragi otročiči!

Pripovedoval vam bom o prelepem življenju fantka, ki je vaših let: o Gvidonu Fongalanskem (Guy de Fontgalland). Umrli je, ko je bil še čisto mlad, star šele enajst let. Vendar pa je že bil pri prvem svetem obhajilu, ko mu je bilo sedem let; in poslej je hodil k sv. obhajilu pogostoma, zelo pogostoma.

Mala bela hostija mu je pomagala, da je postajal vedno boljši; sami boste videli, do kakšnih lepih dobril del ga je v nekaj letih pripeljala; ta dela boste pa lahko posnemali tudi vi, seveda le, če boste tudi vi tako ljubili Jezuščka kakor on, kajti Gvidon je sam povedal, da se ima samo »svojemu Jezuščku« za-hvaliti, da je tako hitro dosegel veliko svetost.

In glejte: na zunaj ni bilo skoraj ničesar videti, pa vendar je bila njegova duša polna ljubezni.

In še to: komaj je umrl, že je začel delati čudeže, ozdravljati bolnike, spreobračati grešnike!

Danes lahko rečemo, da ime Gvidonovo poznajo po vsem svetu, zlasti pa ga poznajo otročiči in ga pri-srčno ljubijo. Da, Gvidon je vaš mogočni prijatelj. Lahko bi rekel, da ste bili vi njegovi mali tovariši, ki ste se z njim igrali, skupaj z njim lovili metulje, igrali stroje; še to bi dejal, da ste ponosni na »svo-jega Gvidona«, kajti da le izgovorim njegovo ime, že se vam zasvetijo oči od veselja. Rad seveda priznam, da Gvidon ni tak svetnik, kakor so drugi... je pač svetnik, ki vam ni tuj; saj je govoril vašo šolsko govorico, imel prav take težave kakor vi; je svetnik, da ga le pogledate in že ga lahko posnemate... Ven-dar pa naj vas to ne zmoti... Gvidon je bil vendarle zelo popoln ali svet.

Pravili so mi, kako je mala deklica Francka slišala pripovedovati Gvidonovo zgodbo, pa je vsa gi-njena odšla iz sobe.

Čez nekaj hipov je mati zaslišala, da se v sosednji sobi joka. Pohitela je k njej, pa videla, kako Francka med steno in posteljo ihti.

»Zakaj se pa jokaš, Francka moja?«

»Oh! Kako se ne bi jokala, ko pa ne morem biti taka kakor Gvidon!«

Ljubi otročiči, pa vi poskusite, da postanete Gvidonu podobni!

Videli boste, da so v njegovem srcu gorele tri velike ljubezni: Jezušček, Mati božja, sveti oče.

Lepa Gvidonova zgodba, tako upam, bo tudi vas vse napravila za dobre in svete otročiče, kakršen je bil on.

1. Gvidon rojen in krščen.

Gvidon Fongalanski (Guy de Fontgalland) se je rodil dne 30. novembra 1913 proti desetim zvečer v Parizu.

Njegovi starši so ga takoj ob rojstvu za tri leta zaobljubili Materi božji, to se pravi, obljubili so, da ga bodo skozi tri leta oblačili v modro in belo, veste pa, da sta te barvi Marijini barvi.

Gospod Žiberg sam, ki je bil tedaj škof v Valansu in velik prijatelj Gvidonovih staršev, ga je blagovolil krstiti.

Krstili so ga na dan 7. decembra, ko se pripravljamo na lepi praznik Brezmadežnega Spočetja. Po krstu otročiča imajo navado, da novega krščenca nesejo pred oltar Matere božje; to delajo zaradi vas, dragi otroci, in gotovo je Mati božja tudi vas blagoslovila.

Rekli boste, da je Mati božja močno blagoslovila malega Gvidona; za gotovo pa vemo, da je Gvidon ves čas upiral oči v lučko pred oltarjem, ko je gospod Žiberg opravljal molitve.

Ko so bili sveti obredi pri kraju, je prišel gospod Žiberg pozdravit Gvidonovo mamico in ji rekel:

»Vračam vam lepega angelčka; prav pridno je lizal sol modrosti (pri krstu dado otročičku v usta ščepec soli); ljubemu Gvidončku želim, da bi bil pogumen kristjan in dober služabnik naše ljube Gospe.«

Voščilo gospoda Žiberga se je popolnoma izpolnilo. Gvidon je bil še več ko pogumen kristjan, saj ga že vsekrižem imenujejo svetnika.

2. »Hočem.« »Nočem.«

Ali hočete, da poskusimo najprej spoznati Gvidonov značaj?

O, prepričan sem, da boste Gvidona takoj vsi zelo vzljubili. Saj je bila njegova duša tako lepa: odločna, odkrita, vzvišena, te tri besede ga najboljše naslikajo, kakšen je bil.

Komaj je pričenjal govoriti, že so hitro opazili, da je z lahkoto rekal: »Hočem, nočem.« Starši so ga zato večkrat pokarali; Gvidon je postal zelo poslušen otrok in vendar mu je »hočem, nočem« vkljub temu še velikokrat ušel, in tako kazal, da ima fantiček voljo.

Le poslušajte prvo zgodbico v njegovem življenju!

Ko mu je mamica povedala, da mu bo ljubi Bog kmalu poslal bratca ali pa sestrico, je takoj rekel:

»Sestrice nočem, takoj bom prosil Jezuščkovo mamico, da mi pošlje Markca.«

»No, Gvidon, zakaj pa ne maraš sestrice?«

»Zato, ker je treba deklicam vedno odnehati, ako se deček z njimi igra, bratec bo pa meni odnehal.«

Naj mi mali dečki dovolijo, da jih prav potihem vprašam: Ali vi odnehate sestricam, kadar se z njimi igrate?

Jezuščkova mamica je pa le uslišala želje svojega Gvidona: prišel je v hišo fletkan Markec, debelušček okroglih in rdečih ličk.

Ko ga je Gvidon zagledal v zibki, je bil ves razočaran.

»Je to moj bratec, tole, ki miga?«

»Da, Gvidon.«

»Kdaj se bova pa skupaj igrala?«

»Zdaj je še premajhen, najprej mora še zrasti in se naučiti hoditi in govoriti.«

»O, to pa še ne bo kmalu!« odvrne Gvidon. »Ali ne bi namesto njega mogli dobiti kakšnega večjega?«

Lahko si mislite, da ni hotela njegova mamica o tem nič slišati. K sreči pa mu je Markec, ko je prišel

na svet, prinesel lepo darilo, velikega medveda iz belega žameta. Gvidon mu je rekel »mumut« in je z njim kmalu pozabil, da je njegov bratec tako majhen. Nekega dne pa so ga slišali, da je ves nejevoljen rekel svojemu medvedku:

»Veš, mumut, moj mali bratec samo kriči, spi in mamico papa, ali je to kakšno življenje!«

Dragi otroci, ali nam to Gvidonovo premišljevanje ne kaže, da je imel vaš prijateljček veliko voljo?

Gvidon star tri leta in pol.

Pa poslušajte še dve lepi zgodbici, kjer se njegova volja še lepše kaže.

Bilo je na dan, ko so Markca krstili.

Gvidon je bil tedaj star dve leti in je pozorno gledal vse obrede.

Naenkrat zapazi, da vzame duhovnik vode in jo vlije bratcu na glavo, govoreč besede: »Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.«

V tem trenutku pa Gvidon ne more več krotiti svoje nejevolje in kar v cerkvi glasno zavpije:

»Nočem, da bi ga močili, mojega bratca; še prehladili mi ga boste!«

Dve leti pozneje je naš pridni Gvidonček prišel z mamó v velika skladišča ob Galeries Lafayette, ki so polna prelepih igrač.

Naenkrat zagleda lepega petelina iz lepenke, ki je nesel lepe jajčke, imel je namreč pod perjem skrit vzmet.

»Mama,« pravi Gvidon, »kupi mi tega petelina, lepo prosim.«

Mama pa ni hotela, ampak mu je rekla: »Ne, se prehitro potare, razdrl bi ga takoj prvi dan.«

Gvidon ničesar več ne reče, kajti bil je ubogljiv. Vendar pa se je v srcu takoj spomnil stare mamice; mu bo pa ona kupila petelina...

Takoj stopi k prodajalki in pravi:

»Gospa, denite ga zame na stran; jutri pridem s staro mamó ponj.«

Drugi dan je Gvidon res prišel s staro mamico petelina odnesel in... (lahko si mislite) ga v nekaj urah že razdrl. Dragi otroci, veste, da Gvidon ni ravnal prav, ker je tako tiščal s svojo trmo; prepričan sem, da bi se pozneje, ko je bil starejši, rajši petelinu odpovedal in tako Jezuščku daroval žrtev. No pa naj že bo, kakor hoče, iz teh zgodbic vsaj to lahko spoznate, da je bil Gvidon vztrajen.

Vselej je svoj namen dosegel, pa vendar tako — le dobro me poslušajte, v tem ga morate vsi do pičice posnemati — tako, da se nikoli ni zlagal!

3. »Nikoli se nisem zlagal.«

O, kako je lepo, ako more tako reči deček ali deklica! Gvidon pa je te besede izrekel nekaj tednov pred svojo smrtjo. Koliko jih je med vami takih, da bi lahko tako rekli? Koliko je takih, da se še nikoli niso zlagali ne očetu ne materi ne služkinji ne v šoli?

Gvidona je bila sama odkritosrčnost. Pa ne samo, da sam ni lagal, ampak mu je bilo tudi hudo, če je pri drugih opazil le senco laži.

To veste, kako čudno navado imajo ljudje, kadar kakega obiskovalca ne bi radi sprejeli; kar rečejo mu: »Gospe ni doma.« To prav za prav ni laž, ker vsi

Ljudje vedo, da se to pravi: »Gospa ima veliko dela in vas zato ne more sprejeti.«

Gvidonu pa tudi ta navada ni bila všeč.

Nekega dne reče njegova mama hišni, naj vsakemu obiskovalcu pove: »Gospa ni doma.«

»Joj, mama!« zavpije Gvidon, »zakaj hočeš kar dve laži, da lažeš sama in še hišna! Glej, jaz bi pa rajši videl, da bi me boleli zobje, kakor pa da bi se zlagal!«

Ljubi Gvidonček, tvoja odkritost je bila čista kakor zlato! Nisi še poznal drugega trpljenja ko zobobol in vendar bi se rajši jokal od bolečin, kakor pa da bi storil kaj takega, kar bi samo dišalo po laži!

*

Ali ste se že učili zgodbe sv. pisma, dragi otročiči? No potem so vam tudi že povedali zgodbo Jakobovo, ki je goljufal svojega slepega očeta Izaka in se izdajal za svojega starejšega brata Ezava, samo da bi oče njega blagoslovil namesto Ezava.

Vzgojiteljica je rekla Gvidonu, naj se Jakobovo zgodbo nauči.

Gvidon poskusi pa kmalu knjigo zapre in pravi:

»Tega se pa že ne bom učil!«

»Pa zakaj ne?«

»Zato, ker je v zgodbi laž.«

*

Pokažite mi dečka ali pa deklico, ki se ne bi izgovarjala, ako sta kregana!

Že kar nekako samo od sebe jima pride na jezik, da bi rekla: »Saj nisem jaz!« Ali ni res tako? Gvidon se pa ni hotel nikoli izgovarjati, da, še več: tudi ni maral, da bi ga hvalili, kadar ni zaslužil, ker to bi tudi ne bila resnica.

Le poslušajte dve fletkani zgodbici: o škropilnici in o uri.

Brata Gvidon in Marko sta na vrtu. Zelo je vroče in vzgojiteljica je v naslanjaču zaspala.

»Kaj, ko bi se šla igrat s škropilnico?« pravi eden od njiju. »Mama bo morda huda, žalibog.«

Naša navihanca stečeta k cvetličnjaku. Toda škropilnice so tako vroče, da jih ne moreta prijeti.

Gospodična pa tega ni vedela, zato je zvečer Gvidona in Marka pohvalila, da sta bila čez dan pridna.

Poznam veliko otrok, ki se take pohvale ne bi branili... Gvidon pa je mislil, da bi bila laž, ako bi molčal.

»Nak, gospodična, ves dan nisva bila pridna. Bila sva nepokorna, šla sva po škropilnice, pa so bile tako vroče, da jih nisva mogla prijeti.«

Ali ni to krasna odkritosrčnost, dragi otroci?

No in zdaj še zgodbo o uri.

Nekega torka zvečer je deževalo, zato sta Marko in Gvidon ostala doma in se igrala stroje.

Gospa pl. (plemenita) Fongalanska, njuna mama, se je vrnila z opravkov, zagledala na mizi velik stroj, ki sta ga sestavila, in ju pohvalila:

»Vidim, da sta moja srčka bila zelo pridna.«

»Ne, mama,« odvrne Gvidon, »v resnici nisva bila pridna. Iz stroja sva napravila lepo uro za v stolp. Hotela pa sva, da bi ura tudi šla. Zato sva od ure v tvoji sobi vzela kazalce in tako naredila prav dobro uro. Ko sva se pa spomnila, da se vrneš in da boš huda, ako tvoja ura ne bo imela kazalcev, sem jih pravkar nesel nazaj. Ker sva stikala po tvojih stvarih, nisva bila pridna in naju ne smeš hvaliti.«

Da, otroci moji, Gvidon je bil tako zelo odkrit, da je postal zato tudi silno natančen in pošten.

Večkrat je moral doma prositi denarja za svinčnike, radirke, pivnik.

Nekoč pride domov in pravi: »Mamica, za radirko sem dal 95 par, ti pa si mi dala 1 dinar, na 5 par, ki so ostale.«

Da, nikoli si ne bi hotel prilastiti niti pare, čeprav ima vsak otrok rad vsaj nekaj denarja.

Mnogi med vami, ljubi otročiči, že posnemate Gvidona v tej reči in si nikoli ne bi hoteli prilastiti niti najmanjše vsote, ki ni vaša; zelo redki pa so otroci, ki bi bili tako odkritosrčni kakor Gvidon. Potrudimo se, da se ne bomo nikoli več zlagali, ne doma

ne v šoli, da bomo kakor Gvidon sovražili vse, kar »ni res«!

Gotovo vsi poznate njegovo sliko. Ali ste že kdaj opazili, kako čiste in bistre so njegove lepe oči?

Laž zatemni male otroške oči; lažniki se tudi ne upajo pogledati ljudem v oči... Oj, naj vaše oči nikar ne zatemnijo! Dragi otroci, bodite odkriti kakor Gvidon!

4. »Rad imam vse, kar frči.«

Tole poglavje Gvidonovega življenja bo ugajalo zlasti dečkom, kajti pokazalo jim bo, da je bil ves fantovski. Pa tudi deklicam bo všeč, kajti one imajo dušo, ki se lahko dvigne visoko, zelo visoko, in Gvidon nas bo vodil v višave.

Kakor vsak dober otrok, se je tudi Gvidon zelo rad zabaval. Komaj je čakal, da bi zopet videl kako igro Gašperčka in smejal se mu je, da bi ga skoraj razgnalo; tudi lepi film Lisica Zvitorepka so ga peljali gledat; vendar pa je bolj ko vse drugo ljubil stroje.

Iz svojega strojnega gradiva je sestavljal pravcata čuda, sestavljal kose po predlogah, pa tudi sam delal iznajdbe..., lahko pa rečemo, da so mu bili najbolj pri srcu motorji.

Če bi trdili, da je s svojimi motorji v stanovanju redkodaj napravil škodo, bi govorili nekaj, kar »ni res«. Zato je pa tudi znal prav lepe stvari napraviti in vse so se premikale! V strojih, lahko rečemo, se ni Gvidon ustrašil nikogar. Zato je pa tudi želel postati zdaj strojevodja na mali železnici v Bulonjskem lesu, zdaj tiskar pri časopisu Križ, zdaj načelnik gasilcev; to pa zato, ker imajo vsi ti poklici opraviti s stroji.

Lahko si mislite, dragi dečki, ki te vrstice berete, kako veliko veselje je Gvidonu rajalo v srcu, kadar je ogledoval avto ali pa letalo... Predstavljajte si, da je še čisto majhen že risal načrte za letala! No seveda, da bi Gvidonova letala preletela Atlantski ocean, tega ne verjamem; vendar pa je čisto res, da je prav dobro vedel, kako so sestavljena. (Dalje prih.)